

Република Србија
МИНИСТАРСТВО ПРАВДЕ
Управа за извршење кривичних санкција
Васпитно - поправни дом
Број: 271-1
09.04.2025. год.
Крушевац

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
ЗАШТИТНИК ГРАЂАНА
Београд

Пријемно:			
Одељење:	17 APR 2025	Број пр. акт:	Прилог
4	11	49	10642

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
Заштитник грађана
-за г-дина мр Зорана Пашалића-

Делиградска број 16
Београд

ПРЕДМЕТ: Изјашњење на Извештај-препоруче Националног механизма за превенцију тортуре о посети Васпитно-поправном дому у Крушевцу
Веза: Ваш број 411-49/24 (деловодни број 756 од 13.01.2025. године)

У вези са достављеним Извештајем Националног механизма за превенцију тортуре (НПМ) о посети Васпитно-поправном дому у Крушевцу деловодни број акта 756 од 13.01.2025. године, а по броју Извештаја 411-49/24, у прилогу Вам достављамо изјашњење и информације на предложене препоруке, а по Вашој ургенцији заведеној под деловодним бројем 8961 од 01.04.2025. године, под интерним бројем ВП Дома 271 од 07.04.2025. године.

1.

ПРЕПОРУКА

ВПД Крушевац ће предузети активности ради унапређења хигијене тоалета Одељења за интензивни рад.

- У купатилима и просторијама за дневни боравак, побољшани су животни услови и отклоњене неправилности и текући проблеми. Наиме, решен је проблем цурења воде, заменом црева за одвод воде и канализације; одрађена је хидроизолација и замењене су плочице у купатилима на првом спрату; замењене су и дотрајале туш каде и замењени су вентилатори у свим купатилима, како се влага од испарења приликом туширања не би задржавала већ извлачила из просторије. Заменом вентилатора новим, сама соба имаће бољу циркулацију ваздуха, те се по наложеним препорукама поступило.

2.

ПРЕПОРУКА

ВПД Крушевац ће обезбедити одговарајуће услове за сушење одеће штићеника у Одељењу за интензивни рад.

- Одељење за интензивни рад је смештено у павиљону А4, које се састоји од призмеља и два спрата. Штићеници су разврстани у две васпитне групе и смештени на оба спрата. Васпитна група „Одељење за интензивни рад 1“ је смештена на првом спрату, а друга васпитна група „Одељење за интензивни рад 2“ на другом спрату. Након Ваше посете 2021. године, обебеђене су по две сушилице за веш за сваку васпитну групу, укупно четири. С обзиром да је у Одељењу за интензивни рад тренутно бројно стање 24, а да штићеници по унапред дефинисаном распореду перу и суше веш, услови су задовољавајући. Службеници у поменутом одељењу прате и организују прање и сушење веша, са циљем да свима буде једнако доступно. Сушилице стоје у колективној просторији на првом и другом спрату, где су прозори отворени на „кип“ што омогућава проветравање, као и у ограђеном делу дворишта (где не угрожава безбедност), када временски услови то дозвољавају.

3.

ПРЕПОРУКА

ВПД Крушевац ће у просторијама Одељења за интензивни рад прозоре учинити транспарентним уклањањем боје са стакла.

- На свим прозорима у Одељењу за интензивни рад фарба је уклоњена одмах након ваше посете и усмене примедбе.

4.

ПРЕПОРУКА

ВПД Крушевац ће санирати влагу на зидовима објекта Одељења за интензивни рад.

- Сагласно датим препорукама замењени су вентилатори у свим купатилима, како се влага од испарења приликом туширања не би задржавала већ извлачила из просторије. Заменом вентилатора новим, собе су добиле бољу циркулацију ваздуха. У колективној просторији санирано је цурење са плафона које се јављало од соба купатила изнад, а након тога адаптиран је плафон, чиме су хигијенски услови подигнути на виши ниво. Око објекта Одељења за интензивни рад одрађена је дренажа, кроз отворени поступак јавне набавке, чиме је вода која се налазила око објекта одведена у атмосферску мрежу. Одрађеном дренажом објекат више неће имати влаге која је продирала из земље.
- **Тачка 2.1.8.**
Од ваше посете 2021. године на сваком претресу просторија где бораве малолетници, присутан је најмање један малолетник и у сваком извештају о претресу наведено је његово име и презиме.
- **Тачка 2.1.9.**
Опрема за видео надзор купљена у 2024. години је већим делом инсталирана али се односи на делове установе где није постојала до сада тако да није набављана нова опрема ради замене постојеће.

- **Тачка 2.1.13.**

На основу директива Директора управе о вођењу свих евиденција, прописан је и извештај о употреби мера принуде који је јединствен на нивоу Управе за извршење кривичних санкција у коме се јасно описује начин употреба мера принуде, а у току 2025. године није било употреба мера принуде.

6.

ПРЕПОРУКА

ВПД Крушевац ће штићенике према којима се примењује посебна мера смештај под појачани надзор укључити у активности предвиђене програмом поступања.

Штићеницима се одређује мера смештај у просторије појачаног надзора у специфичним околностима, када постоји опасност од бекства, насилничког понашања, самоповређивања или угрожавања реда и безбедности друге врсте.

Штићенике свакодневно обилазе матични васпитачи, који обављају индивидуалне разговоре, са фокусом на анализу и отклањање узрока актуелног понашања. Такође, васпитачи пружају подршку и мотивишу штићенике за повратак у васпитну групу.

Од почетка априла 2025. године формиран је Тим за подршку у васпитном раду у ванредним околностима, који третмански третира штићенике којима је изречена дисциплинска мера или мера појачаног надзора, као и штићеника за које се процени да постоји потреба да се са додатно ради, када борави и у одељењу где је редовно распоређен. Тим свакодневно обилази штићенике и у просторији где се одвија настава, у павиљону А0 разговара на различите теме, спрам потребе.

Образовни део третмана се такође спроводи, за ученике основне школе свакодневно, а за средњошколце једном недељно. Настава се реализује у просторији у згради А0, штићеници добијају скрипте и књиге које могу да користе док бораве у просторијама надзора. Испити за ученике средње школе се такође редовно спровode, без обзира на статус штићеника, од почетка текуће године.

За ученике завршног разреда основне школе, организује се редовно завршни испит.

На основу свега наведеног може се закључити да штићеници који су обухваћени процесом образовања, а налазе се у просторијама појачаног надзора имају иста права као и сви остали штићеници.

ПРЕПОРУКА

НПМ би желео да од ВПД Крушевац добије додатне информације о тренутним могућностима за радно ангажовање штићеника који бораве у Одељењу за интензивни рад.

У току је организација и стварање услова за радно ангажовање штићеника у Одељењу за интензивни рад, на начин који ће омогућити дуготрајно и одрживо решење, у складу са специфичностима рада у овом одељењу. У наредним недељама, планирано је радно ангажовање штићеника, како у ОИР, тако и у просторијама појачаног надзора, биће упошљени на изради декоративних кеса. Ова вештина обухвата мануелни рад, а нема безбедносног ризика, што је важан предуслов за ову структуру штићеника.

Зграда која је у изградњи, намењена за смештај ОИР планом предвиђа просторије у којима ће штићеници радити, а које задовољавају потребне стандарде за радно ангажовање.

ПРЕПОРУКА

ВПД Крушевац ће предузети потребне мере и активности како би дипломе о стручном оспособљавању које је обављено у дому важиле на тржишту рада.

У периоду од 2023/2024. године организоване су сертификоване стручне обуке које финансира немачка невладина организација „HELP“ и Управа за извршење кривичних санкција за следећа занимања:

- Обука за засадно биље - 5 (3 штићенице, 2 штићеника)
- Заваривач - 8 штићеника
- Машин бравар - 2 штићеника
- Кувар - 2 штићеника
- Ратар - 5 (3 штићеника и 2 штићенице)
- Електричар - 2 штићеника
- ЦНЦ оператер - 3 штићеника
- Аутомеханичар - 2 штићеника
- Маникир-педикер - 5 штићенице
- Кројење и шивење - 5 штићенице
- Пекар 5 - штићеника
- Мушко-женски фризер - 5 штићеника
- Цвећар - 5 (1 штићеница, 4 штићеника)
- Баштован - 7 штићеника

Сертификате који су важећи на тржишту рада је укупно стекао 61 кандидат (16 штићеница и 45 штићеника)

ПРЕПОРУКЕ 7. И 8.

После ваше усмене сугестије детаљно се уносе наводи малолетника о настанку повреде, повреде се детаљно описују, фотографишу и уцртавају у шему тела, такође дајем мишљење о повезаности изнетих навода о начину настанка повреда и у случајевима примена средстава принуде.

ПРЕПОРУКА

ВПД Крушевац ће предузети потребне мере и активности у циљу шире употребе уређаја за пренос слике и звука за комуникацију штићеника са блиским особама.

Од 2021. године у оптицају је могућност коришћења таблета, како би штићеници могли да остваре и видео позив са члановима породице. Таблет се користи по унапред одређеном распореду, како би свим штићеницима био једнако доступан. Два уређаја за сада у потпуности задовољавају интересовање штићеника за овакав вид комуникације. Поред видео позива, штићеницима се свакодневно омогућава телефонирање са хало говорнице и из канцеларије васпитача, у складу са законом.

ПРЕПОРУКА 9.

Након ваше посете на свака три месеца управнику Дома достављам извештај о количини и квалитету хране за малолетнике, као и о стању хигијене у Дому, стању санитарних услова, грејање и проветравање просторија у којима бораве малолетници.

10.

ПРЕПОРУКА

ВПД Крушевац ће предузети потребне мере како би се спречио било какав облик недозвољеног поступања према штићеницима. Ово укључује надзор над радом, као и јасну поруку и упутства службеницима да је неадекватно поступање према штићеницима у било ком облику, укључујући и вербално злостављање, неприхватљиво и незаконито и да подлеже одговарајућим санкцијама, те да са штићеницима који се понашају супротно правилима треба поступати само у складу са прописаним дисциплинским и другим процедурама.

Током априла и маја месеца 2025. године планирана је едукација свих службеника ВПД-а, у циљу спречавања било каквог облика недозвољеног поступања према штићеницима. Реализација обука је наложена од стране Центра за обуку, на следеће теме: Сексуално и родно засновано насиље.

Предузете су мере како би се спречило било какав облик недозвољеног поступања према штићеницима, повећана је контрола и надзор над радом. Такође одржана је и едукација радника установе на тему поступања у заводима за извршење кривичних санкција у случају навода о злостављању.

ПРЕПОРУКА 11.

Омогућено је штићеницима право на посету у посебној просторији.

На основу извештаја о посети 2021. године, као и датих препорука у Извештају од 13.01.2025. године, обавештавамо Вас да се по истима поступа и да се предузимају све мере да рад у установи буде спроведен на правилан и законит начин, са циљем омогућавања бољих животних и радних услова наших штићеника, а све у складу са законским прописима и датим препорукама.

С поштовањем,

